

IZDAJA ŠT. 13
2025

Razpisi

Dobre zgodbe

Aktualne teme

RAZVOJNI SVET KOHEZIJSKE REGIJE
ZAHODNA SLOVENIJA

ZA RAZVITO IN POVEZANO
ZAHODNO SLOVENIJO

Glasilo ZAHODNIK

VSEBINA

UVODNIK.....	3
KOMPAS ZA KONKURENČNOST.....	4
RAZPISI EKP IN NOO ZA OBČINE.....	5
OBVESTILA IN ZANIMIVOSTI.....	7
KONTAKT.....	8

ZA RAZVITO IN POVEZANO
ZAHODNO SLOVENIJO

Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) praznuje 50 let

Pred petdesetimi leti, leta 1975, se je Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) rodil z drzno misijo: zmanjšati razlike, spodbuditi gospodarsko rast in okrepiti kohezijo med evropskimi regijami. Pol stoletja pozneje je njegov vpliv nesporen – preoblikovanje lokalnih gospodarstev, ustvarjanje priložnosti in zaščita edinstvenega socialnega tržnega gospodarstva Evrope.

V zadnjih 50 letih, ki so trajala dve stoletji, so Evropska unija, njeni državljani in svet doživeli korenite spremembe. Z gospodarskimi krizami, političnimi spremembami in zaporednimi širitvami je bil ESRR stalna sila, ki je oblikovala evropski projekt in krepila njegove temelje. Številni dosežki, ki jih Evropejci danes jemljejo za samoumevne – ekonomska kohezija, notranji trg in pot do monetarne unije – so že od samega začetka vključeni v njen načrt.

Ko je ESRR marca 1975 uradno začel delovati, se je osredotočil na financiranje naložb v mala podjetja in gorska območja, pri čemer je bila izbira projektov večinoma v rokah nacionalnih vlad. Kar se je začelo kot pragmatičen odziv na gospodarska neravnovesja, je preraslo v temelj Evropske unije, ki je Evropi pomagal prebroditi gospodarske pretrese, spodbuditi povezovanje in zgraditi medsebojno povezano Unijo, kot jo poznamo danes.

Od leta 1975 se je veliko spremenilo. Kar je bila nekoč Evropska gospodarska skupnost (EGS), se je razvilo v današnjo Evropsko unijo (EU), ki se je razširila z devetih na 27 držav članic, prebrodila gospodarske krize, obvladala svetovne pretrese in okrepila svojo enotnost. Združeno kraljestvo je odšlo, pridružilo pa se ji je še veliko drugih držav članic. Enotni trg je dozorel, evro je postal svetovna valuta, Evropa pa se je spoprijela z izzivi od finančnih pretresov do svetovne pandemije.

Kohezijska politika – in ESRR v njenem središču – se je na vse to prilagodila in vedno znova dokazala svojo vrednost kot steber evropske solidarnosti in stabilnosti.

Danes, ko EU doživlja še eno obdobje temeljite preobrazbe, je ESRR ponovno na razpotju. Zeleni in digitalni prehod zahtevata nove strategije. Geopolitična nestabilnost, od okrevanja po pandemiji COVID-19 do vojne v Ukrajini, je Evropo prisilila k ponovnemu razmisleku o odpornosti in avtonomiji. Sama narava kohezijske politike se je spremenila, da bi se prilagodila novim prednostnim nalogam, postala prožnejša, odzivnejša in bolj prilagojena regionalnim razmeram kot kdaj koli prej.

ESRR se je prilagodil vsem tem spreminjajočim se potrebam, pri čemer je **ostal zvest svojemu prvotnemu poslanstvu: krepitev gospodarskega, socialnega in teritorialnega tkiva Evrope.**

Pozivi k večji prožnosti odmevajo po vsej celini, 50-letna zapaščina ESRR pa je dokaz njegove sposobnosti, da se razvija, hkrati pa ostaja nepogrešljiv. Pripomogel je k obnovi nazadujočih industrijskih regij v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, podpiranju demokracije v južni Evropi v osemdesetih letih prejšnjega stoletja in zasedanju novih držav članic v evropski projekt po letu 2004. Sedaj, ko se EU ponovno sooča z zgodovinskimi prehodi, se bo ESRR še naprej prilagajal trenutnim potrebam, pri čemer ne bo nikoli pozabil skupnosti in regij, ki jim služi.

[več o prispevku tukaj.](#)

Kompas za konkurenčnost

Kompas EU za ponovno vzpostavitev konkurenčnosti in zagotavljanje trajnostne blaginje

Kompas za konkurenčnost zagotavlja strateški in jasen okvir za usmerjanje dela Komisije. S kompasom bo Evropa prostor snovanja, proizvodnje in trženja prihodnjih tehnologij, storitev in čistih izdelkov ter obenem prva podnebno nevtralna celina.

V zadnjih dveh desetletjih je rast produktivnosti v Evropi zaostajala za drugimi večjimi gospodarstvi. EU ima z nadarjeno in izobraženo delovno silo, kapitalom, prihranki, enotnim trgom in edinstveno socialno infrastrukturo vse, kar je potrebno, da obrne ta trend, vendar mora hitro ukrepati ter odpraviti dolgotrajne ovire in strukturne pomanjkljivosti, ki zavirajo njeno rast.

Tri glavna področja ukrepanja: inovacije, razogljičenje in varnost

1 Zapolnitev inovacijske vrzeli

EU mora oživiti svojo inovacijsko zmogljivost. Prizadeva si ustvariti okolje, ki spodbuja novoustanovljena zagonska podjetja in vodilni položaj industrije v sektorjih z visoko stopnjo rasti, ki temeljijo na globokih tehnologijah, ter omogoča razširjanje tehnologij med uveljavljenimi podjetji ter malimi in srednjimi podjetji. Pripravila bo akcijske načrte na več področjih, vključno z naprednimi materiali, kvantno tehnologijo, biotehnologijo, robotiko in vesoljsko tehnologijo.

3 Zmanjševanje prevelike odvisnosti in povečevanje varnosti

Sposobnost EU za diverzifikacijo in zmanjševanje odvisnosti bo odvisna od učinkovitih partnerstev. EU že ima največjo in najhitreje rastočo mrežo trgovinskih sporazumov na svetu, v katero je vključenih 76 držav in ki predstavlja skoraj polovico trgovine EU. Da bi še naprej diverzificirali in krepili naše dobavne verige, se kompas sklicuje na nov nabor partnerstev za čisto trgovino in naložbe, da bi pomagali zagotoviti oskrbo s surovinami, čisto energijo, trajnostnimi gorivi za prevoz in čisto tehnologijo z vsega sveta.

2 Skupni načrt za razogljičenje in konkurenčnost

V kompasu so kot ključni izziv opredeljene visoke in nestanovitne cene energije ter določena področja za posredovanje, da se olajša dostop do čiste in cenovno dostopne energije. V prihodnjem čistem industrijskem dogovoru bo določen pristop k razogljičenju, ki temelji na konkurenčnosti in katerega cilj je predstaviti EU kot privlačno lokacijo za proizvodnjo, tudi za energetsko intenzivne industrije, ter spodbujati čisto tehnologijo in nove krožne poslovne modele. Akcijski načrt za cenovno dostopno energijo bo pripomogel k znižanju cen in stroškov energije, z aktom o pospeševanju razogljičenja industrije pa se bo pospešeno izdajanje dovoljenj razširilo na sektorje v prehodu.

Pet horizontalnih dejavnikov za omogočanje konkurenčnosti

Poenostavitev

Zmanjševanje ovir za enotni trg

Financiranje konkurenčnosti

Spodbujanje spretnosti in ustvarjanje kakovostnih delovnih mest

Boljše usklajevanje politik na ravni EU in nacionalni ravni

Razpisi EKP in NOO

OBČINE, RAZVOJNE AGENCIJE IN DRUGI JAVNI SUBJEKTI Evropska kohezijska politika 2021-2027 in NOO

Javni razpis za sofinanciranje celovite energetske prenove stavb v lasti in rabi občin za obdobje od 2023 do 2027

Predmet sofinanciranja so operacije celovite energetske prenove stavb v (so)lasti in rabi občin in izgradnje novih naprav za proizvodnjo električne energije iz sončne energije po konceptu samooskrbe z električno energijo za te stavbe.

Oddaja vlog: 13. 10. 2025 do 23.59

Dokumentacija

Javni razpis za predložitev standardnih projektov - Interreg program SI-AT 2021-2027

Program se izvaja na osnovi odprtega javnega razpisa. To pomeni, da lahko prijavitelji vloge predložijo neprekinjeno od objave razpisa naprej oziroma dokler so sredstva na voljo. Predmet tega javnega razpisa za predložitev projektov je sofinanciranje projektov, ki učinkovito prispevajo k splošnemu cilju programa.

Oddaja vlog: Četrty rok za projekte 1. prioritete je trenutno odprt in se bo zaključil 20. maja 2025 ob 12. uri.

Dokumentacija

Javni pozivi lokalnih akcijskih skupin za sofinanciranje projektov iz EKSRP

Cilj CLLD je spodbujanje socialnega vključevanja ter boj proti revščini in kakršnikoli diskriminaciji, zmanjševanje regionalnih razvojnih razlik in gospodarski razvoj območij. Poleg tega pa je cilj prispevati k ohranjanju narave, varstvu okolja, kulturne dediščine, kulturne krajine in njenih elementov. CLLD omogoča lokalnemu prebivalstvu, da se medsebojno poveže v t. i. lokalne akcijske skupine (LAS) in preko njih aktivno odloča o prioritetah in razvojnih ciljih lokalnega območja, vključno z viri financiranja za doseganje ciljev lokalnega območja.

LAS-i nato objavijo javne pozive, ki jih lahko spremljate [tukaj](#).

Posojila za financiranje projektov urbanega razvoja za občine (UR)

Kredit lahko pridobite, če

- projekt predstavlja izgradnjo in prenovo neprofitnih stanovanj ali druge občinske infrastrukture na nerevitaliziranih površinah v mestih iz popisa območij, ki so prepoznana kot Degradirana urbana območja (DUO območja) ali območja s sumom socialne in/ali okoljske degradacije.
- projekt prispeva k ciljem Trajnostne urbane strategije ene izmed 11 slovenskih mestnih občin.
- se je projekt pred oddajo vloge že začel, vendar se še ni zaključil.

Kredit v višini od 500.000 € do 7.000.000 €

Oddaja vlog: do porabe sredstev.

Dokumentacija

Razpisi EKP in NOO

OBČINE, RAZVOJNE AGENCIJE IN DRUGI JAVNI SUBJEKTI Evropska kohezijska politika 2021-2027 in NOO

Posojila za financiranje projektov celovite energetske prenove javnih stavb (EE)

➔ Kredit lahko pridobite, če

- zastavljen projekt predstavlja skupen ukrepov celovite energetske prenove javnih stavb, ki so v lasti in uporabi oseb javnega sektorja.
- je projekt zasnovan v skladu z veljavnimi predpisi in standardi gradbene stroke ter mednarodnimi in nacionalnimi smernicami za večjo energetske učinkovitost stavb.
- so upravičeni stroški projekta skladni s Priročnikom Ministrstva za infrastrukturo o upravičenih stroških pri ukrepu energetske prenove stavb javnega sektorja.
- se bo projekt izvajal v Republiki Sloveniji.
- se je projekt pred oddajo vloge že začel, vendar se še ni zaključil.

Kredit v višini od 100.000 € do 15.000.000 €.

➔ Oddaja vlog: do porabe sredstev

➔ Dokumentacija

Evropska kohezijska politika

Direktni razpisi Evropske komisije

Skupna kmetijska politika

Načrt za okrevanje in odpornost

Obvestila in zanimivosti

Razvojni svet KRZS potrdil spremembo Programa evropske kohezijske politike 2021 - 2027

Spremembe programa, ki jih je Razvojni svet KRZS potrdil 14. marca 2025 na svoji 9. redni seji vključujejo številne ukrepe, namenjene pospešitvi koriščenja sredstev in podpori strateškimi projektom, ki bodo prispevali k razvoju Slovenije na področju infrastrukture, raziskav, varstva pred naravnimi nesrečami in gospodarskega napredka.

Med spremembami je uvedba platforme strateških tehnologij za Evropo (STEP). S to bo 100 milijonov evrov namenjenih za razvoj ključnih strateških tehnologij za krepitev neodvisnosti gospodarstva. V okviru tega bo velik del sredstev namenjen vrhunski raziskovalni infrastrukturi, ki pospešuje razvojni preboj slovenskega gospodarstva.

V spremembo programa je uvrščena tudi nadgradnja železniške postaje Ljubljana, ki ji bo iz kohezijskih sredstev namenjeno 205 milijonov evrov, 32 milijonov evrov gre za zmanjševanje poplavne ogroženosti Žalca, Celja in Laškega, 18,3 milijona evrov za zaščito in reševanje, med drugim za nacionalni center civilne zaščite, 44,3 milijona evrov za severni del tretje razvojne osi, 12,1 milijona evrov za sistem opozarjanja in osveščanja pri vremenskih izrednih razmerah, 17 milijonov evrov za vrhunsko raziskovalno opremo, kar bo pomembno za sodelovanje znanosti z industrijo, in 8 milijonov evrov za največji arheološki muzej žitnico Grajsko kaščo na Ptuju. Večja bodo tudi vlaganja v znanje in krepitev kompetenc.

Nagrade Regiostars

Imate projekt, ki ga (so)financira Evropska unija in resnično spreminja vašo skupnost?

Nagrade RegioStars se vračajo s petimi kategorijami, ki odražajo cilje kohezijske politike:

- Konkurenčnejša in pametnejša Evropa
- Zelena Evropa
- Povezana Evropa
- Socialna in vključujoča Evropa
- Evropa, ki je bližje državljanom

Prijavite se **do 20. maja 2025** in postanite zvezda regionalnega razvoja! Delite svojo zgodbo in pokažite, kako vaš projekt oblikuje prihodnost ter izboljšuje življenja ljudi.

Vabljeni k prijavi na [povezavi!](#)

#Regiostars

Obvestila in zanimivosti

Označevanje programa evropske kohezijske politike in čezmejnih programov 2021-2027

Evropska komisija se je pri označevanju projektov za programsko obdobje 2021-2027 odločila za poenoteno celotno grafično podobo za vse programe vključno s programom NextGenerationEU.

- [označevanje programa EKP](#)
- [označevanje SI-AT](#)
- [označevanje SI-HR](#)
- [označevanje SI-HU](#)
- [označevanje IT-SI](#)
- [označevanje programa NextGenerationEU](#)

Kontakt

Vabimo vas, da aktivno sodelujete pri oblikovanju Glasila Zahodnik s svojimi vsebinskimi in konceptualnimi predlogi ter prispevki. Hvaležni bomo tudi pomoči pri njegovi širitvi, saj bo z vami še učinkoviteje dosegal svoj namen.

Svoje predloge za Glasilo Zahodnik lahko pošljete na elektronski naslov natasa.rojsek@gov.si.

Na Glasilo Zahodnik pa se lahko prijavite [tukaj](#).

Prijetno branje vam želimo!